

TRUYỆN CỔ TÍCH VIỆT NAM
VIETNAMESE FOLK TALES

Cậu Bé Thông Minh

THE SMART BOY

Biên soạn: NGUYỄN CHÍ PHÚC
Minh họa: ĐOÀN MINH NGHĨA

TỦ SÁCH
SONG NGŨ
VIỆT - ANH

NHÀ XUẤT BẢN HÀ NỘI

2. Ngày xưa, ở làng nọ, có một cậu bé rất thông minh. Mẹ mất sớm, cậu sống cùng cha.

Once upon a time, in a village, there was a very smart boy, his mother died early, he lived with his father.

3. Để tìm người tài, vào một ngày nọ, vua sai ban cho làng ấy ba con trâu đực và ba thúng gạo nếp, ra lệnh phải nuôi làm sao cho ba con trâu ấy đẻ thành chín con, hẹn năm sau đem nộp đủ, nếu không thì cả làng phải tội.

One day, the King gave villagers three male buffaloes and three baskets of sticky rice, and asked them to raise the animals so that they gave birth to nine calves. After one year, the villagers had to hand nine calves to the King, or they would be punished.

4. Khi dân làng nhận được lệnh vua ai ấy đều từng hững và lo lắng, không thể hiểu thế là thế nào. Bao nhiêu cuộc họp làng, bao nhiêu lời bàn tán, vẫn không nghĩ ra được cách gì giải quyết cả. Từ trên xuống dưới mọi người đều coi là một tai vạ.

Hearing that news, all the villagers were very worried as male buffalo couldn't give birth to calves. After many discussions, no one could come up with a solution yet. They all saw this task as a terrible disaster.

5. Việc đến tai em bé. Em liền bảo cha, “Chả mấy khi được lộc vua ban, cha cứ thưa với làng ngả thịt hai con trâu và đồ hai thúng gạo nếp để mọi người ăn một trận cho sướng miệng. Còn một con trâu và một thúng gạo, cha con ta xin làng làm lộ phí thầy kinh lo liệu việc này.”

The boy said to his father, “You tell the villagers that those buffaloes and sticky rice are the King’s rewards, so they can cook two buffaloes and two baskets of sticky rice for a meal. There is then one buffalo left and one basket of sticky rice for us to go and meet the King.”

6. Người cha nghe vậy lo lắng, “Đã ăn thịt còn lo liệu thế nào? Mà đừng có làm dại mà bay đầu con ạ!” Nhưng em bé quả quyết, “Cha cứ mặc con lo liệu, thế nào cũng xong xuôi.”

The father said anxiously to his son, “If you eat all the buffaloes, what else can you do? Don’t be foolish.” But the boy still asserted, “Don’t worry, dad, I will be responsible for this, everything will be alright.”

7. Người cha thưa chuyện với dân làng. Cả làng nghe xong vẫn còn ngờ vực, bắt hai cha con phải làm giấy cam đoan mới dám ngả trâu đánh chén.

The father told the villagers what his son had said, but the villagers were still in doubt. They asked the father and the son to write a warranty statement before killing the buffaloes.

8. Sau đó mấy hôm,
hai cha con khăn gói
tìm đường tiến kinh.

After a few days, the boy and his dad set off to the capital.

9. Đến hoàng cung, em bé bảo cha đứng đợi ở ngoài, còn mình thì nhân lúc lính canh vô ý, lẻ vào sân rồng khóc ầm lên.

Arriving at the palace, the boy told his father to wait outside. When the soldiers were off their guard, the boy snuck into the courtyard and cried out loudly.

10. Vua sai lính điệu vào phán hỏi, “Cháu bé kia, cháu có việc gì? Sao lại đến đây mà khóc?”

The King ordered the soldiers to take the boy in and asked, “Hey little boy, what is the matter with you? Why are you crying?”

11. Cậu bé nói, “Tâu đức vua, mẹ con mất sớm mà cha con thì không chịu để em bé để chơi với con.”

The boy said, “Your highness, my mom died early, and my dad does not give birth to a baby. I have no siblings to play with, so I cry”.

12. Vua nghe thế bật cười liên phán, “Cha cháu là đàn ông làm sao mà đẻ được!” Lúc này, em bé bỗng tươi tỉnh, “Thế sao làng chúng con lại có lệnh trên bắt nuôi ba con trâu đực cho đẻ thành chín con để nộp đức vua? Giống đực thì làm sao mà đẻ được kia chứ!”

The King laughed at what the boy had said. He said, “Your father is a male, so how can he give birth to a child!”

At that time, the boy happily said, “So why do people in my village have to raise three male buffaloes so that they give birth to nine calves? A male can’t do that, can he?”

13. Vua cười bảo, “Ta thử đấy thôi. Thế làng cháu không làng đem trâu ấy ngả thịt mà ăn với nhau à?” Em bé đáp lại, “Tâu đức vua, làng chúng con sau khi nhận được trâu và gạo nếp biết là lộc vua ban, cho nên đã làm cỗ ăn mừng với nhau rồi ạ.”

The King laughed and said, “I just try your villagers, why don't the villager kill the buffaloes to eat?”

The boy answered, “After receiving your buffaloes and sticky rice, my villagers have enjoyed all.”

11. Vua và đình thần biết cậu bé thông minh nhưng vua vẫn còn muốn thử thêm nữa. Qua hôm sau, khi hai cha con đang ăn cơm, bỗng có sứ nhà vua mang tới một con chim sẻ và lệnh họ phải dọn thành ba cỗ thức ăn.

The King and the courtiers knew that the boy was smart, but the King wanted to try the boy one last time. The next day, when the boy was having lunch with his father, the King's messenger gave him a bird and ordered him to cook it into three trays of food.

15. Em bé bảo cha lấy cho mình một cái kim may rồi đưa cho sứ giả, bảo, “Ngài cầm lấy cái này về tâu Đức vua xin rèn cho tôi thành một con dao để xẻ thịt chim.”

Hồi đó, nước láng giềng muốn dò xem nước ta có người tài hay không liền sai sứ mang sang một cái vỏ con ốc, đồ làm sao xâu một sợi chỉ mảnh xuyên qua ruột ốc. Vua cho vời em bé thông minh đến hỏi thì được em mách dùng con kiến càng buộc chỉ ngang lưng rồi bơi mỡ ở đầu kia vỏ ốc là được.

The boy asked his father for a sewing needle and gave it to the messenger and said, “Please tell the King to make a knife from this needle for me. I will use it to kill and cook the bird.”

At that time, the neighbouring country's king would like to know if our country had the talented people or not, so he immediately sent a messenger bringing a snail shell and asked to string a thin thread through it. When the King asked the boy, he told him to tie a thread to an ant and put grease at the other end of the shell.

16. Quả nhiên, con kiến càng đã khâu được sợi chỉ xuyên qua vỏ ốc trước con mắt thán phục của sứ giả. Lập tức vua cho gọi cả hai cha con vào ban thưởng rất hậu. Vua phong cho em bé làm trạng nguyên. Vua lại sai xây dinh thự ở một bên hoàng cung cho em ở để tiện hỏi han.

As expected, the ant strung the thin thread through the shell in front of messenger's admiring eyes. The King immediately called the boy and his father into the palace and rewarded them generously. He bestowed the boy on the poinsettia. He asked the soldiers to build a mansion on the side of the palace for the boy to ask him for ideas and opinions.